

Minister Klimatu i Środowiska

DOZE-ZM.050.4.2024.LK
3299131.13022275.10497419
Warszawa, 02-08-2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr K10INT3879 Pana Posła Stanisława Lamczyka oraz Pani Poseł Henryki Krzywonos-Strycharskiej w sprawie funkcjonowania biogazowni oraz aspektów moralnych i etycznych w kontekście braku odpowiednich rozporządzeń, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

- 1. Czy Ministerstwo planuje uproszczenie procedur administracyjnych związanych z funkcjonowaniem biogazowni, aby zapobiec sytuacjom, w których drobne uchybienia formalne mogą prowadzić do poważnych konsekwencji finansowych?**

Uprzejmie informuję, że adresując sygnalizowaną konieczność korekty przepisów Ministerstwo Klimatu i Środowiska planuje dokonanie aktualizacji zasad rozliczania wsparcia dla biogazowni działających w wysokosprawnej kogeneracji w ramach nowelizacji ustawy o odnawialnych źródłach energii (numer w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów - UD89).

W aktualnym stanie prawnym dyspozycja art. 93a ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1436 z późn. zm., dalej: „uOZE”) obejmuje wyłącznie ilości energii elektrycznej wytworzonej w danej instalacji w procesach wysokosprawnej kogeneracji i poza tymi procesami, w tym także w zakresie, w jakim przepis ten określa sposób rozliczenia nienależnie wypłaconej pomocy publicznej (por. art. 93a ust. 4). Tymczasem wsparcie przewidziane przez przepisy ustawy zarówno w ramach systemu aukcyjnego, jak i w ramach systemów feed-in tariff i feed-in-premium (FIT/FIP) udzielane jest wyłącznie w przeliczeniu na MWh energii elektrycznej, która została wytworzona w danej instalacji OZE, a następnie wprowadzona do sieci i sprzedana.

Zasada ta winna znajdować zastosowanie także w odniesieniu do sankcji karnej przewidzianej w dyspozycji art. 93a ust. 4 tej uOZE, która jak zostało wskazane powyżej, w aktualnym stanie prawnym, wymierzana jest w oparciu ilości energii elektrycznej wytworzonej w danej instalacji odnawialnego źródła energii poza tymi procesami

wysokosprawnej kogeneracji. Przedmiotowa regulacja z jednej strony skutkuje pomniejszeniem wysokości wsparcia należnego wytwórcy, z drugiej zaś strony konsekwentnie przekłada się na niekorzystny dla beneficjenta danego systemu sposób wyliczenia nienależnie wypłaconej pomocy publicznej.

W ramach ww. projektu nowelizacji art. 93a uOZE precyzuje się, że wspomniany artykuł dotyczy wyłącznie produkcji energii elektrycznej z instalacji odnawialnego źródła energii wytworzonej w procesie wysokosprawnej kogeneracji oraz wprowadzonej do sieci. Pozwoli to na uwzględnienie energii wprowadzanej do sieci w obu ściśle powiązanych ze sobą zakresach, tj. zarówno w obszarze uzyskania pomocy publicznej, jak i w zakresie odpowiadającego mu obowiązku jej zwrotu.

Dodatkowo projekt ustawy zakłada dodanie przepisu normującego sytuację nieprzedłożenia Prezesowi URE w terminie opinii akredytowanej jednostki, o której mowa w art. 77 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji, poprzez wskazanie, że całość energii objętej wnioskami należy uznać za wytworzoną poza wysokosprawną kogeneracją.

Wprowadzane zmiany wychodzą naprzeciw potrzebom wytwórców biogazu, które były sygnalizowane w korespondencji kierowanej do Ministra Klimatu i Środowiska.

2. Jakie kroki podejmuje Ministerstwo w celu promocji i rozwoju odnawialnych źródeł energii, w tym biogazowni, w kontekście ich strategicznego znaczenia dla zrównoważonego rozwoju energetyki w Polsce?

W pierwszej kolejności należy wskazać, że rozwój instalacji wykorzystujących biogaz do produkcji energii elektrycznej, ciepłej lub biometanu stanowi uzupełnienie krajowego miksu energetycznego, wpłynie na zmniejszenie zapotrzebowania na zewnętrzne dostawy paliw, a także pozwoli wytworzyć wartość dodaną w lokalne społeczności przez zapewnienie czystej energii wytworzonej przy wykorzystaniu lokalnych substratów.

Charakterystyka pracy biogazowni i związane z tym możliwości wprowadzenia preferencji w procesie przyłączeniowym zostały dostrzeżone i uznane za słuszne, a w konsekwencji znalazły odzwierciedlenie m.in. w przepisach ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1681).

Możliwość niższej mocy przyłączeniowej

Ustawa ta przewiduje, że w drodze wyjątku, przy braku dostępności pełnej mocy przyłączeniowej zawartej we wniosku o określenie warunków przyłączenia do sieci, wnioskodawca uzyskuje możliwość przyłączenia biogazowni do sieci elektroenergetycznej na szczególnych zasadach. Uzgodnione między wytwórcą energii i OSD ograniczenia w zakresie możliwości wprowadzenia do sieci energii elektrycznej wytworzonej w biogazowni są następnie ujmowane w umowie o przyłączenie do sieci.

Przepisy umożliwiają zastosowanie alternatywnego trybu przyłączenia biogazowni do sieci w przypadku braku dostępności pełnych mocy przyłączeniowych, a zatem ich celem

jest zmniejszenie ilości odmów przyłączenia do sieci elektroenergetycznej biogazowni, uwzględniając przy tym elastyczność związaną z możliwościami magazynowania (sensu largo) i charakterystyką pracy tego typu źródeł.

Rozwiązanie pn. cable pooling

Należy także zwrócić uwagę, że Ministerstwo Klimatu i Środowiska dostrzegając problem przyłączeń instalacji OZE do sieci elektroenergetycznej w ustawie z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1762) wprowadziło mechanizm tzw. cable pooling, który ma służyć optymalizacji wykorzystania mocy przyłączeniowych poprzez umożliwienie współdzielenia infrastruktury sieciowej. Cable pooling pozwoli na przyłączenie nowych inwestycji i efektywniejsze wykorzystanie profilów wytwarzania energii w układzie dobowym, jak i sezonowym. Z tego mechanizmu mogą korzystać także biogazownie.

W przywołanej nowelizacji zawarto ponadto rozwiązania służące promocji hybrydowych instalacji OZE, rozumianych jako instalacje, które składają się przynajmniej z dwóch różnych technologii OZE, wspartych magazynem energii i odpowiednim poziomem stopnia wykorzystania mocy w przypadku instalacji hybrydowych objętych systemem wsparcia. Zmiany w przepisach pozwolą na lepsze wykorzystanie sieci elektroenergetycznej i ograniczenie wydatków na jej rozbudowę. Połączenie instalacji o różnym profilu wytwarzania energii oraz dodatkowy wymóg uwzględnienia w instalacji magazynu energii oznacza większą stabilność podaży mocy do sieci elektroenergetycznej i mniej gwałtowne zmiany parametrów prądu. Wsparcie dla hybrydowych instalacji OZE wymaga jednak notyfikacji Komisji Europejskiej. W tej sprawie MKiŚ prowadzi już stosowny dialog z Komisją.

Inwestycje w sieci elektroenergetyczne

Należy zauważyć, że rozwój OZE wiąże się z koniecznością rozbudowy i modernizacji sieci dystrybucyjnych, co umożliwi absorpcję wolumenów energii elektrycznej z istniejących, ale także planowanych instalacji OZE. W latach 2016-2019 inwestycje sieciowe operatorów sieci dystrybucyjnych i Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A. jako operatora sieci przesyłowej wyniosły 30,5 mld zł. Z kolei w latach 2020-2025 największe przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się dystrybucją i przesyłem energii elektrycznej w Polsce zainwestują w infrastrukturę sieciową 52 mld zł. W opublikowanym w marcu 2024 r. przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne projekt nowego planu rozwoju sieci przesyłowej na lata 2025-2034 łączne nakłady inwestycyjne Operatora Sieci Przesyłowej do 2034 r. mają wynieść 64 mld zł

Warto również wskazać, że w ramach Krajowego Planu Odbudowy:

- na rozwój sieci przesyłowych i inteligentną infrastrukturę elektroenergetyczną (część grantowa) przeznaczono 0,6 mld euro;
- na budowę lub modernizację sieci dystrybucyjnych wraz z powiązаныmi stacjami na obszarach wiejskich celem umożliwienia przyłączenia nowych instalacji OZE (część grantowa) przeznaczono 0,972 mld euro;
- oraz 16,270 mld euro w ramach Funduszu Wsparcia Energetyki), z którego środki będzie można wydatkować m.in. na sieci elektroenergetyczne, magazyny energii, lądową energetykę wiatrową (preferencyjne pożyczki).

W zakresie zagadnienia przyłączeń biogazowni do sieci podejmowanych jest wiele działań, jednak warto zauważyć, że są one stosunkowo nowe i dopiero zaczynają funkcjonować na rynku. Dlatego nim podjęte zostaną decyzje co do kolejnych aktywności w tym obszarze, niezbędna jest ewaluacja i ocena tych wyżej wspomnianych, na co potrzeba trochę czasu. Dopiero po tym procesie możliwa będzie ocena, jakie kolejne działania są niezbędne. W tym zakresie resort klimatu i środowiska również ściśle współpracuje m.in. z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Modyfikacja obowiązku dostarczenia min. 85% zaoferowanej w aukcji energii

Dodatkowo dostrzegając uzupełniającą rolę biogazowni w budowaniu krajowego mixu energetycznego, resort w sposób ciągły obserwuje ten rynek i analizuje możliwości wprowadzenia kolejnych działań usprawniających i uatrakcyjniających jego funkcjonowanie.

Przykładem może być trwająca obecnie analiza funkcjonowania systemu aukcyjnego, która wskazała o początkowo niewielkim, a obecnie niemal zupełnym braku zainteresowania aukcyjnym systemem wsparcia wśród instalacji tzw. surowcozależnych. Także przedstawiciele branży wskazują, że podstawowym czynnikiem zniechęcającym ich do udziału w aukcjach jest możliwość niedostarczenia minimum 85% energii określonej w ofercie, co będzie skutkowało nałożeniem kary przez prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

Z uwagi na zmienne i niemożliwe do przewidzenia ceny surowców biomasowych wykorzystywanych w instalacjach biogazu i biomasy, inwestorzy nie są w stanie zaakceptować ryzyka związanego z przyszłym kosztem wytwarzania energii elektrycznej. Tym samym elastyczność w aukcjach co do dostarczanej ilości energii oraz ww. sankcja finansowa za brak realizacji oferty powodują brak zainteresowania udziałem w aukcjach lub późniejsze wycofanie się z systemu.

W raporcie końcowym Zespołu ds. zwiększenia udziału zrównoważonej biomasy w krajowym systemie elektroenergetycznym i ciepłowniczym, działającego jako organ pomocniczy MKiŚ w okresie 26.05.2022 r. – 30.04.2023 r., w pracach którego brało udział 102 przedstawicieli administracji rządowej, przedsiębiorców, podmiotów uczestniczących w łańcuchu dostaw dla sektora, organizacji branżowych, jednostek finansowych oraz sektora nauki, w tym uczelni i instytutów badawczych, sformułowano m.in. postulat zbyt małej elastyczności systemu aukcyjnego pod względem poziomu dostarczonej energii.

W związku z powyższym, w celu zwiększenia dynamiki rozwoju sektorów biogazu i biomasy oraz uatrakcyjnienia systemu aukcyjnego, zdecydowaliśmy o podjęciu działań służących modyfikacji tego systemu. Szczegółowe rozwiązania w tym zakresie zawiera procedowany obecnie projekt ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (numer w wykazie prac RM – UD89).

Znaczne podniesienie cen referencyjnych dla biogazu

Dostrzegając krajowy potencjał biogazowni Polska posiada doskonale znane już regulacje prawne służące wsparciu operacyjnemu tych instalacji poprzez systemy FIT i FIP jak również system aukcyjny.

Stała cena zakupu w systemach FIT/FIP, zgodnie z art. 70e ust. 1 uOZE wynosi 90% i 95% ceny referencyjnej określonej na dany rok kalendarzowy w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw klimatu (por. art. 77 ust. 3 pkt 1 uOZE), obowiązującej na dzień złożenia deklaracji FIT/FIP, odpowiednio dla instalacji wykorzystującej dany rodzaj odnawialnego źródła energii. Należy podkreślić, że biogaz rolniczy od lat ma wyznaczoną najwyższą cenę referencyjną, jako technologia wymagająca największego wsparcia operacyjnego i narażona na wahania cen surowców. W 2022 r. została ona podniesiona do rekordowego poziomu, co oznaczało blisko 25% jej wzrost w ujęciu rok do roku. W kolejnym roku ponownie została zwiększona i obecnie wynosi dla instalacji o mocy:

- do 0,5 MW z CHP – 1025 PLN/MWh;
- od 0,5 MW do 1 MW z CHP – 941 PLN/MWh;
- pow. 1 MW z CHP – 896 PLN/MWh.

System wsparcia operacyjnego i modernizacyjnego dla biogazowni

Ponadto w ramach ostatniej nowelizacji uOZE z 17 sierpnia 2023 r. wprowadzono wsparcie stricte operacyjne (bez uwzględnienia w cenie referencyjnej zamortyzowanych nakładów inwestycyjnych) dla instalacji OZE, które mają wysokie koszty eksploatacji, mimo zakończenia 15-letniego okresu wsparcia (tj. biomasa, biogaz lub hydroenergetyka), a także wsparcie dla instalacji zmodernizowanych. Te systemy wsparcia również wymagają notyfikacji Komisji Europejskiej, z którą rozpoczęto już rozmowy.

Dla instalacji o mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 1 MW, wykorzystujących różne rodzaje biogazu, hydroenergię czy też biomasę zaprojektowano system dopłat do ceny rynkowej (FIP). Wsparcie operacyjne w tym systemie jest przewidziane na maksymalnie 10 lat od daty pierwszego dnia sprzedaży energii elektrycznej, ale nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2034 r.

Z kolei dla instalacji o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 1 MW przewidziano możliwość przystąpienia do aukcji na wsparcie operacyjne. Wygrana aukcja zapewni zwycięzcy wsparcie przez rok, po czym będzie on uprawniony do udziału w kolejnej. Maksymalny okres wsparcia również potrwa nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2034 r.

Systemy nie wymagają od wytwórców konieczności składania oświadczeń odnośnie do pomocy publicznej, a przepisy ich dotyczące wejdą w życie w dniu 1 lipca 2025 r.

System wsparcia dla instalacji zmodernizowanych zakładana, że takie instalacje będą wchodzić do istniejących systemów wsparcia (tj. FIT/FIP i aukcyjnego systemu wsparcia), ale wysokość przyznanej pomocy będzie zależna od stopnia poniesionych nakładów.

Oba ww. mechanizmy podlegają notyfikacji i obecnie są w fazie rozmów roboczych z Komisją Europejską.

Nowe systemy wsparcia dla biometanu

Należy również wskazać, że Ministerstwo Klimatu i Środowiska podejmuje zdecydowane działania na rzecz rozwoju rynku biometanu, który jest produkowany z biogazu. W 2023 r. po raz pierwszy w historii stworzone zostały regulacje dla rynku biometanu. W ramach nowelizacji ustawy OZE z 17 sierpnia 2023 r. ustanowiono system wsparcia dla biometanu

w oparciu o system FIP. W rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie ceny referencyjnej biometanu (Dz.U. z 2023 r. poz. 2477) została określona cenę referencyjną biometanu dla instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania:

- biometanu z biogazu – w wysokości 538 złotych za 1 MWh;
- biometanu z biogazu rolniczego – w wysokości 545 złotych za 1 MWh.

Wskazany system wsparcia umożliwi rozruch rodzącego się rynku biometanu w Polsce i pomoże zmniejszać obciążenia operacyjne rodzącego się rynku. Ministerstwo Klimatu i Środowiska ma świadomość, że tempo powstawania nowych biogazowni i biometanowni należy zdecydowanie przyspieszyć. Dlatego podejmowane są kolejne działania, aby zwolnić hamulec, który ogranicza rozwój branży, w tym kwestie związane z tzw. permittingiem.

Obecnie trwają również prace legislacyjne mające na celu utworzenie systemu aukcyjnego dla biometanu wytwarzanego w odnawialnych źródłach energii o mocy zainstalowanej większej niż 1 MW. System aukcyjny dla biometanu wzorowany jest na działającym już systemie aukcyjnym dla energii elektrycznej wytwarzanej w odnawialnych źródłach energii. Ministerstwo Klimatu i Środowiska pozostaje w bieżącym kontakcie z przedstawicielami sektora biometanu oraz Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi analizując na bieżąco rozwiązania służące dalszej poprawie otoczenia regulacyjnego do rozwoju branży biometanowej w Polsce.

W celu wykorzystania potencjału biometanu Ministerstwo Klimatu i Środowiska prowadzi prace mające na celu dynamiczny rozwój polskiego sektora biometanu poprzez:

- (1) planowane wdrożenie dodatkowego mechanizmu dla instalacji biometanowych powyżej 1 MWe;
- (2) wprowadzenie gazociągu bezpośredniego biogazu;
- (3) uproszczenie i przyspieszenie procesu przyłączania instalacji wytwórczej do sieci gazowej.

Biometan może być wykorzystany do zapewnienia realizacji celów OZE w sektorze transportu transportie wynikających z przepisów Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (dyrektywa REDII) jak również do zbilansowania niestabilnych OZE. Jest w stanie zapewnić znaczące, długoterminowe korzyści dla całej gospodarki i środowiska naturalnego, wykraczające poza dostarczanie energii ze źródeł odnawialnych, wspierając w ten sposób Europejski Zielony Ład oraz transformację w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym.

Należy podkreślić, że biometan jest obecnie najbardziej skalowalną formą gazu odnawialnego, którego proces wytwarzania został zoptymalizowany w Europie na przestrzeni ostatnich kilkadziesiąt lat. Może bezpośrednio zastąpić gaz ziemny. Ponadto łatwo go magazynować i wdrażać w całym systemie energetycznym, wykorzystując istniejącą infrastrukturę gazową.

Podkreślenia wymaga, że dla Ministra Klimatu i Środowiska niezwykle istotna jest kontynuacja dialogu z branżą biogazu i biometanu w ramach Porozumienia o współpracy na

rzecz rozwoju sektora biogazu i biometanu, którego doczasowymi, najlepszymi owocami są między innymi powyżej przedstawione inicjatywy legislacyjne.

Z wyrazami szacunku
Z up. Ministra

Mikołaj Dorożala
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów